

## Σημείωμα: Περιφερειακό Χωροταξικό Πλαίσιο Βορείου Αιγαίου

---

*Η Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου είναι μια νησιωτική περιφέρεια, που παρουσιάζει τα δομικά χαρακτηριστικά του νησιωτικού χώρου (απομόνωση γεωγραφικής θέσης, δυσκολίες πρόσβασης και διασύνδεσης λειτουργιών). Ταυτόχρονα χαρακτηρίζεται από ένα καθεστώς «διπλής περιφερειακότητας» ως παραμεθόριος περιοχή τόσο της Ελλάδας όσο και της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι προκλήσεις αυτές είναι ιδιαίτερα έντονες στα μικρά νησιά της Περιφέρειας, αλλά μπορούν να αποτελέσουν και συγκριτικά πλεονεκτήματα.*

*Επιπλέον, οι προσφυγικές ροές από την Τουρκία στην Ελλάδα και η διαμονή του προσφυγικού πληθυσμού στα νησιά του Βορείου Αιγαίου δημιουργούν αυξημένες ανάγκες για απόκτηση κατάλληλων δομών και υπηρεσιών και την ενίσχυση τεχνικών και κοινωνικών υποδομών.*

*Σημαντική εξέλιξη για την ενεργειακή αναβάθμιση της Περιφέρειας είναι η σύνδεση με το ηπειρωτικό δίκτυο μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας, η ανάπτυξη εγκαταστάσεων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ), που θα αξιοποιούν τους πλούσιους πόρους της περιοχής (αιολικό δυναμικό, ήλιος, κύματα, βιομάζα-βιοαέριο, γεωθερμία κ.λπ.) και θα οδηγούν σε σταδιακή απεξάρτηση από το πετρέλαιο και τις οχλούσες μονάδες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας (δημιουργία υβριδικών συστημάτων). Ιδιαίτερα η ανάπτυξη εγκαταστάσεων ΑΠΕ μπορεί να αναβαθμίσει το ρόλο της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου στον ενεργειακό χάρτη της χώρας.*

### **1. Προτεραιότητες του ΠΧΠ Βορείου Αιγαίου:**

- Η αξιοποίηση της θέσης της Περιφέρειας ως «σταυροδρόμι» θαλάσσιων μεταφορών, οι οποίοι διατρέχουν το Αιγαίο Πέλαγος, η ενίσχυση της διαπεριφερειακής και ενδοπεριφερειακής συνοχής.
- Η ισόρροπη ανάπτυξη της παραγωγικής βάσης της Περιφέρειας με έμφαση στην παράλληλη ανάπτυξη και την αλληλοϋποστήριξη του πρωτογενούς τομέα (αλιεία, γεωργία, κτηνοτροφία), του τουρισμού και της παραγωγής «πράσινης» ενέργειας.
- Η προστασία και ανάδειξη της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς των νησιών, συμπεριλαμβανομένου του Τοπίου, που αποτελούν τον πλέον πολύτιμο αναπτυξιακό πόρο της Περιφέρειας, τον πυρήνα της κοινωνικής και πολιτιστικής της ταυτότητας και τον συνδετικό ιστό για τη διατήρηση της κοινωνικής συνοχής.
- Η διάρθρωση και οργάνωση του οικιστικού δικτύου ώστε να αποτελέσει μοχλό ανάπτυξης και να διασφαλιστεί η ποιότητα ζωής των κατοίκων. Η αξιοποίηση των αστικών κέντρων της Περιφέρειας ως αναπτυξιακών πόλων και η δημιουργία του κατάλληλου επιχειρηματικού κλίματος, σε κρίσιμους αναπτυξιακά τομείς (έρευνα, τεχνολογία, καινοτομία) αναμένεται να βελτιώσει την συνολική αναπτυξιακή προοπτική της Περιφέρειας.

- Η προώθηση της κοινωνικής συνοχής και η καταπολέμηση της φτώχειας Στόχος είναι τόσο η καταπολέμηση όσο και η πρόληψη των φαινομένων της φτώχειας, που έχουν προκύψει εξαιτίας της οικονομικής κρίσης καθώς και της απομόνωσης των μικρών νησιών και των εσωτερικών ζωνών στα μεγαλύτερα νησιά.
- Η χωρική ρύθμιση του θαλάσσιου χώρου, με σκοπό την αξιοποίηση και ανάδειξή του σε παραγωγικό πόρο (αλιεία, πράσινη ενέργεια, τουρισμός), μεταφορικό δίαυλο και πολιτιστικό πόρο (ενάλιες αρχαιότητες, πεδίο ανάπτυξης αθλημάτων και αγώνων, κ.λπ.).

## 2. Το χωρικό πρότυπο της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου

### Οι βασικοί άξονες ανάπτυξης είναι:

Η Περιφέρεια επηρεάζεται άμεσα από ένα πλέγμα θαλάσσιων μεταφορικών αξόνων, οι οποίοι έχουν εν δυνάμει αναπτυξιακό χαρακτήρα. Οι άξονες αυτοί είναι:

- Ο άξονας Βορρά-Νότου, συνδέει τη Βόρεια Ελλάδα με την Περιφέρεια, με κύριες πύλες εισόδου τη Θεσσαλονίκη, την Καβάλα και την Αλεξανδρούπολη, διατρέχει κατά τον διαμήκη άξονά της την Περιφέρεια και οδεύει παράλληλα με τις ακτές της Μικράς Ασίας, περιλαμβάνει τα Δωδεκάνησα και καταλήγει στην Κύπρο.
- Ο άξονας Ανατολής-Δύσης εμφανίζει δυο κλάδους: Ο πρώτος κλάδος ενώνει την Περιφέρεια Β. Αιγαίου με τον Πειραιά και διασχίζει το Νότιο Αιγαίο μέσω Σύρου. Ο δεύτερος κλάδος συνδέει την Περιφέρεια απευθείας με το λιμάνι της Κύμης, και μέσω του οδικού άξονα Κύμης-Χαλκίδας-Θήβας-Ιτέας-Αντίρριου δημιουργεί πρόσβαση προς την Δυτική Ελλάδα.

### Οι κύριοι πόλοι ανάπτυξης είναι:

Οι κύριοι πόλοι ανάπτυξης για την Περιφέρεια είναι η Μυτιλήνη και η πόλη της Χίου. Οι πρωτεύουσες των άλλων μεγάλων νησιών και των αντίστοιχων Περιφερειακών Ενοτήτων (Βαθύ, Μύρινα, Αγ. Κήρυκος) αποτελούν δευτερεύοντες περιφερειακούς πόλους. Η σύνδεση -και εξάρτηση- μεταξύ τους σήμερα είναι σχεδόν αποκλειστικά ακτινωτή, με κέντρο τη Μυτιλήνη, με εξαίρεση τον Άγιο Κήρυκο, ο οποίος συνδέεται με το Βαθύ αμεσότερα από ό,τι με την Μυτιλήνη. Προκειμένου να αυξηθεί η επιρροή των ενδοπεριφερειακών πόλων ανάπτυξης, προωθείται και η κυκλική σύνδεσή τους, παράλληλα με την ακτινωτή, η οποία θα βελτιώσει την επικοινωνία και τη συνεργασία μεταξύ τους χωρίς την απαραίτητη μεσολάβηση της πρωτεύουσας της Περιφέρειας.

### Οι πύλες του δικτύου μεταφορών είναι:

Οι πύλες του δικτύου μεταφορών ταυτίζονται με τους αερολιμένες για τη μεταφορά επιβατών και τους λιμένες των νησιών για τη μεταφορά επιβατών και φορτίων.

Οι αερολιμένες της Περιφέρειας είναι πέντε, από τους οποίους οι τέσσερις αποτελούν πύλες της Περιφέρειας από και προς το εξωτερικό, καθώς δέχονται διεθνείς πτήσεις κατά τη θερινή περίοδο (κυρίως η Μυτιλήνη και η Σάμος και κατά δεύτερο λόγο η

Λήμνος και η Χίος), ενώ ο αερολιμένας της Ικαρίας δέχεται μόνον εσωτερικές πτήσεις.

Τα λιμάνια της Περιφέρειας αποτελούν τις κύριες πύλες για τις διαπεριφερειακές και ενδοπεριφερειακές μεταφορές και δέχονται σχεδόν αποκλειστικά την εμπορευματική κίνηση της Περιφέρειας. Εξυπηρετούν την τουριστική κίνηση κατά τους θερινούς κυρίως μήνες. Για τις λιμενικές υποδομές της Περιφέρειας, το ρόλο κόμβων αναλαμβάνουν οι λιμένες της Μυτιλήνης, του Σιγρίου Λέσβου, της Χίου, των Μεστών Χίου, της Σάμου (Βαθύ), του Καρλοβασίου και της Λήμνου. Ιδιαίτερη είναι η σημασία των λιμένων των μικρών νησιών της Περιφέρειας.

### **3. Κατευθύνσεις χωρικής οργάνωσης**

#### ***(α) Οικιστικό δίκτυο***

Η Μυτιλήνη και η Χίος αποτελούν δευτερεύοντες εθνικούς πόλους, ενώ η Μύρινα, ο Άγ. Κήρυκος και η Σάμος ως έδρες των Περιφερειακών Ενοτήτων Λήμνου, Ικαρίας και Σάμου αντίστοιχα αποτελούν κέντρα περιφερειακής σημασίας.

Με δεδομένο τον παραμεθόριο και νησιωτικό χαρακτήρα της Περιφέρειας, βασική επιλογή είναι η αξιοποίηση και ενίσχυση των διαμορφωμένων οικιστικών διπόλων ή πολυ-πολικών δικτύων στα νησιά, με την ενίσχυση σε διοικητικές και κοινωνικές λειτουργίες των οικισμών εκείνων που μπορούν να διαδραματίσουν ρόλο τοπικού κέντρου για την εξυπηρέτηση οικισμών της ευρύτερης περιοχής τους. Οι οικισμοί αυτοί διαθέτουν αστικές λειτουργίες και υποδομές και έχουν κεντροβαρική θέση.

Προωθούνται οι εξής γενικές ρυθμίσεις οικιστικής ανάπτυξης:

- Οργάνωση των οικιστικών κέντρων μέσω πολεοδομικών μελετών, ώστε να διασφαλιστεί η «συμπαγής» ανάπτυξη του οικιστικού ιστού.
- Χωροθέτηση των νέων εγκαταστάσεων κεντρικών εξυπηρετήσεων στις έδρες των δήμων, ώστε να ενισχυθεί ο ρόλος τους.
- Αποσαφήνιση της σχέσης των οικιστικών κέντρων με άλλες χρήσεις που αναπτύσσονται στην περίξ αυτών περιοχή (βιομηχανία, τουρισμός) και ρύθμιση της εκτός σχεδίου δόμησης.
- Υπόδειξη ζωνών ή ευρύτερων περιοχών εγκατάστασης παραθεριστικής κατοικίας είτε σε μορφή οργανωμένων υποδοχέων (ΠΕΡΠΟ) είτε με πρόβλεψη πολεοδόμησης.

#### ***(β) Παραγωγικές δραστηριότητες***

##### ***Πρωτογενής τομέας:***

Στον κλάδο της γεωργίας, δίδεται η κατεύθυνση για την προώθηση γεωργίας μικρής κλίμακας, προσανατολισμένης στην παραγωγή ποιοτικών προϊόντων και στη διατήρηση των παραδοσιακών γεωργικών συστημάτων, που συνδυάζεται τόσο με την ευαισθησία των οικοσυστημάτων όσο και με τη στρατηγική επιλογή μιας εναλλακτικής τουριστικής ανάπτυξης, βασισμένης στην ιδιαιτερότητα του περιβάλλοντος και την πολιτιστική κληρονομιά των νησιών.

Βασική κατεύθυνση είναι η αναστροφή της τάσης προς τον τριτογενή τομέα σε βάρος του πρωτογενούς, και η αύξηση της παραγωγικότητας και της απασχόλησης στον πρωτογενή τομέα, ώστε να επέλθει σχετική εξισορρόπηση του παραγόμενου προϊόντος με τους άλλους παραγωγικούς τομείς.

Απαραίτητη, επίσης, θεωρείται η βελτίωση της σύνδεσης του πρωτογενούς τομέα με τον τουρισμό, ώστε να εξασφαλίζεται η άμεση διάθεση κύρια των ευπαθών προϊόντων επιτόπου.

Επιπλέον, προωθείται η ενίσχυση της εξειδίκευσης προϊόντων κατά νησί, ώστε να αποτελέσουν τα προϊόντα αυτά τον μοχλό ανάπτυξης του πρωτογενούς τομέα. Η παραγωγή παραδοσιακών επώνυμων προϊόντων και η ύπαρξη σημαντικού αριθμού ΠΟΠ (Προστατευόμενης Ονομασίας Προέλευσης) και ΠΓΕ (Προστατευόμενης Γεωγραφικής Ένδειξης) ενισχύει την κατεύθυνση αυτή.

Για τον κλάδο της κτηνοτροφίας, που αναπτύσσεται παραδοσιακά στα νησιά του Βορείου Αιγαίου και παράγει ποιοτικά και αναγνωρίσιμα τοπικά προϊόντα ΠΟΠ και ΠΓΕ, ιδιαίτερη σημασία έχει η διαφύλαξη των βοσκοτόπων και η προστασία τους από την υπερβόσκηση που μπορεί να οδηγήσει στην ερημοποίηση.

Όσον αφορά την αλιεία, προτείνεται: η προστασία από την υπεραλίευση και την παράνομη αλιεία, ώστε να αποφευχθεί η περαιτέρω μείωση των ιχθυοαποθεμάτων και η εφαρμογή αλιευτικών πρακτικών που θα σέβονται τη φέρουσα ικανότητα των αλιευτικών περιοχών, ώστε να διασφαλιστεί η ανάπτυξη και βιωσιμότητα του κλάδου, καθώς και η προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος.

#### *Δευτερογενής τομέας:*

Για την αξιοποίηση και βελτίωση της θέσης της Περιφέρειας στον δευτερογενή τομέα προτείνεται η στενότερη διασύνδεση της μεταποίησης με τη γεωργοκτηνοτροφική και αλιευτική παραγωγή (καθετοποίηση παραγωγής). Η διασύνδεση με τον πρωτογενή τομέα προωθείται ιδιαίτερα για τα υφιστάμενα προϊόντα ΠΟΠ και ΠΓΕ και την πιστοποίηση νέων προϊόντων.

Επιπλέον, κρίνεται απαραίτητη η χωρική συγκέντρωση των μεταποιητικών μονάδων σε εκτός σχεδίου περιοχές που συγκεντρώνουν σχετικά κριτήρια (όπως η καλή πρόσβαση, η υφιστάμενη συγκέντρωση βιομηχανικών-βιοτεχνικών μονάδων ή εργαστηρίων, και η καλή σύνδεση με το αστικό κέντρο του εκάστοτε νησιού), με τη δυνατότητα μετεξέλιξης της περιοχής συγκέντρωσης ή τμήματός της σε Βιοτεχνικό Πάρκο.

#### *Τουρισμός:*

Κυρίαρχη δραστηριότητα του τριτογενούς τομέα στην Περιφέρεια και κλάδος με σημαντική διείσδυση σε πλήθος άλλων κλάδων του τριτογενούς, αλλά και άλλων τομέων της οικονομίας, είναι ο τουρισμός.

- Ως αναπτυσσόμενες τουριστικά περιοχές αναγνωρίζονται τα παράλια και περιορισμένες περιοχές της ενδοχώρας των μεγάλων νησιών της Περιφέρειας (Λέσβος, Λήμνος, Χίος, Σάμος, Ικαρία).

- Ως περιοχές με περιθώρια ανάπτυξης ειδικού και εναλλακτικού τουρισμού αναγνωρίζονται τα μικρότερα νησιά της Περιφέρειας (Οινούσες, Ψαρά, Αγ. Ευστράτιος, Φούρνοι). Επίσης στην κατηγορία αυτή εντάσσονται οι περιοχές της ενδοχώρας των μεγαλύτερων νησιών της Περιφέρειας, λόγω των εξαιρετικών δυνατοτήτων τους για ανάπτυξη ειδικών-εναλλακτικών μορφών τουρισμού.

Προωθούνται ιδιαίτερα οι ειδικές και εναλλακτικές μορφές τουρισμού: (αστικός τουρισμός, συνεδριακός – εκθεσιακός τουρισμός, θαλάσσιος τουρισμός (τουρισμός κρουαζιέρας, τουρισμός με σκάφη αναψυχής, αλιευτικός τουρισμός, τουρισμός καταδύσεων αναψυχής) πολιτισμικός τουρισμός, ιαματικός και θεραπευτικός τουρισμός, τουρισμός υπαίθρου.

Ειδικότερα, ιδιαίτερες δυνατότητες παρουσιάζει κατά προτεραιότητα η δημιουργία οργανωμένου δικτύου θεματικών διαδρομών (όλα τα νησιά) και η ανάπτυξη ορνιθολογικού τουρισμού (Λήμνος, Λέσβος), γεωλογικού τουρισμού (Λέσβος, Λήμνος), ιαματικού τουρισμού (Ικαρία, Λέσβος, Χίος), φυσιολατρικού τουρισμού (όλα τα νησιά), θρησκευτικού, πολιτιστικού, οινολογικού και γευσιγνωστικού τουρισμού (όλα τα νησιά) καθώς και καταδυτικού τουρισμού ή άλλων θαλάσσιων αθλημάτων. Επιπλέον, σημαντικό ρόλο μπορεί να διαδραματίσει το σημαντικό δίκτυο παραδοσιακών οικισμών, κυρίως στη Χίο, τη Λέσβο και τη Λήμνο. Ιδιαίτερα στις περιπτώσεις εγκαταλελειμμένων οικισμών (π.χ. στη Χίο) προωθείται η δυνατότητα αναζωογόνησης τους μέσω της δημιουργίας σύνθετων τουριστικών καταλυμάτων.

### **(γ) Φυσικό περιβάλλον, πολιτιστική κληρονομιά και Τοπίο**

Προωθείται η διατήρηση της οικολογικής και πολιτιστικής κληρονομιάς ως βασικού πόρου ανάπτυξης, αλλά συγχρόνως και ως παράγοντα κοινωνικής συνοχής και ταυτότητας για τις τοπικές κοινωνίες.

Οι βασικοί άξονες στους οποίους κινούνται οι κατευθύνσεις σχεδιασμού περιλαμβάνουν:

- Τη θεσμοθέτηση της προστασίας των αξιόλογων φυσικών περιοχών και τοπίων, έτσι ώστε να καθοριστούν οι όροι προστασίας και οι επιτρεπόμενες χρήσεις, και η αντίστοιχη θεσμοθέτηση της προστασίας αρχαιολογικών χώρων και ο προσδιορισμός ζωνών προστασίας.
- Τον έλεγχο και παρακολούθηση για την αποφυγή περιπτώσεων μεγάλης κλίμακας ανατροπής του φυσικού τοπίου σε παράκτιες περιοχές ή άλλες περιοχές υψηλής επισκεψιμότητας, με ισχυρή οικιστική ή άλλη ανάπτυξη, καθώς και αντίστοιχα μέτρα και ενέργειες για την αποκατάσταση εκτεταμένων περιοχών επιφανειακής εξόρυξης και περιοχών που καταστράφηκαν από πυρκαγιές ή άλλες φυσικές καταστροφές.
- Την αξιοποίηση των προστατευόμενων φυσικών και πολιτιστικών πόρων για την προώθηση ήπιων μορφών τουρισμού οικολογικού και πολιτιστικού χαρακτήρα.

- Την διευθέτηση συγκρούσεων χρήσεων γης σε περιοχές όπου τα συμφέροντα παραγωγικών επενδύσεων αντιβαίνουν στα συμφέροντα διατήρησης και προστασίας ευαίσθητων οικολογικών και πολιτιστικών πόρων, συμπεριλαμβανομένων τοπίων εθνικής ή διεθνούς εμβέλειας, υπέρ των οικολογικών και πολιτιστικών πόρων και τοπίων.

## (δ) Μεταφορικές και τεχνικές υποδομές

### Μεταφορική υποδομή

Για την οργάνωση του δικτύου μεταφορών στην Περιφέρεια δίδονται οι εξής βασικές κατευθύνσεις:

- Βελτίωση της προσβασιμότητας των νησιωτικών περιοχών, με στόχο την ενίσχυση της εσωτερικής συνοχής του νησιωτικού χώρου καθώς και τη συμπληρωματικότητά του με τον ηπειρωτικό χώρο.
- Ανάπτυξη ολοκληρωμένων συστημάτων συνδυασμένων μεταφορών για την εξυπηρέτηση αφενός του τουριστικού τομέα και της απαιτούμενης διασύνδεσης από και με τα γύρω νησιά και, αφετέρου, για την καλύτερη εξυπηρέτηση των κατοίκων και των μετακινήσεων τους μεταξύ των νησιών της Περιφέρειας αλλά και με νησιά γειτονικών περιφερειών.
- Βελτίωση των υποδομών αλλά και της εξυπηρέτησης και της ασφάλειας των λιμενικών και των αεροπορικών μεταφορών.
- Επίτευξη «βιώσιμων μεταφορών» με παράλληλη μείωση της περιβαλλοντικής όχλησης.

### Ενέργεια

Αναγνωρίζεται η πάγια ανάγκη των νησιών για ενεργειακή επάρκεια, με βασική κατεύθυνση την ενεργειακή διασύνδεση των νησιών της Περιφέρειας με το ηπειρωτικό δίκτυο μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας

Η βασική αυτή κατεύθυνση αποτελεί και προϋπόθεση για το στόχο της αύξησης του ποσοστού εκμετάλλευσης της αιολικής ενέργειας και των ΑΠΕ. Στο πλαίσιο αυτό δίδονται οι ακόλουθες ειδικότερες κατευθύνσεις

- Η παραγωγή πράσινης ενέργειας με την αξιοποίηση και άλλων πηγών, πλην του αέρα (ήλιος, βιοαέριο, γεωθερμίας, των θαλάσσιων κυμάτων κ.λπ.), ή και συνδυασμών των πηγών αυτών. Ιδιαίτερα, προωθείται η επίσπευση της αξιοποίησης του γεωθερμικού πεδίου της Περιφέρειας (π.χ. Λέσβος, Χίος).
- Δημιουργία υβριδικών ενεργειακών έργων για την παραγωγή ενέργειας και χρήση «ενεργειακού μίγματος» που θα στηρίζεται στην ηλιακή και αιολική ενέργεια καθώς και στη βιοενέργεια (βιομάζα) σε συνδυασμό με τη δημιουργία μικρών ή μεγάλων ταμιευτήρων ή και λοιπών συστημάτων αποθήκευσης. Προωθείται η ολοκλήρωση του υβριδικού συστήματος παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας στην Ικαρία και η κατασκευή παρόμοιου συστήματος στην Ερεσό Λέσβου, ενώ προωθείται και το καινοτόμο έργο στη



νήσο Άγιος Ευστράτιος – Πράσινο νησί που αφορά στην εγκατάσταση Υβριδικού Σταθμού ΑΠΕ και συστήματος τηλεθέρμανσης.

- Προώθηση ολοκληρωμένου προγράμματος ενεργειακής εξοικονόμησης.
- Μετά τη διασύνδεση των νησιών, οι τοπικοί σταθμοί παραγωγής ενέργειας (σε Λέσβο, Λήμνο, Χίο) από συμβατικά καύσιμα μπαίνουν σε καθεστώς ψυχρής εφεδρείας. Ειδικότερα, προτείνεται η διερεύνηση της σκοπιμότητας μετεγκατάστασης του σταθμού παραγωγής της Λέσβου (στη Μυτιλήνη) σε κατάλληλη θέση, στο μεσοδιάστημα μέχρι την υλοποίηση της διασύνδεσης.

#### **Φυσικό αέριο**

Η Περιφέρεια θα πρέπει να αποκτήσει πρόσβαση στη χρήση του φυσικού αερίου ως εναλλακτικό καύσιμο θέρμανσης έναντι του πετρελαίου. Προωθείται η κατασκευή σταθμού υδροποιημένου ή και συμπιεσμένου αερίου στη Λέσβο, τη Λήμνο και τη Χίο και η κατασκευή δικτύου διανομής, σε πρώτη φάση στην πόλη της Μυτιλήνης, τη Μύρινα και την πόλη της Χίου. Επιπλέον, προωθείται η εξασφάλιση επαρκών χώρων υποδοχής και αποθήκευσης φυσικού αερίου σε όλα τα κατοικημένα νησιά.

### **4. Εφαρμογή και περαιτέρω κατευθύνσεις**

Στην κατεύθυνση ολοκλήρωσης του σχεδιασμού και εξειδίκευσης στο χώρο των κατευθύνσεων της παρούσας, προωθείται η εκπόνηση Τοπικών Χωρικών Σχεδίων, που θα λαμβάνει υπόψη τις κατευθύνσεις του υπερκείμενου σχεδιασμού και θα ολοκληρώνει το σχεδιασμό σε επίπεδο βιώσιμων αναπτυξιακών ενοτήτων.

Χαρακτηρίζεται ως Περιοχή Ειδικών Χωρικών Παρεμβάσεων (ΠΕΧΠ) η θαλάσσια περιοχή και οι βραχονησίδες και λοιπά μικρά νησιά της Περιφέρειας, με σκοπό το συντονισμό της χωρικής τους οργάνωσης των χρήσεων και δραστηριοτήτων οι οποίες αναπτύσσονται ή δύνανται να αναπτυχθούν εντός του θαλάσσιου αυτού χώρου και περιλαμβάνουν την αλιεία, την υδατοκαλλιέργεια, την εγκατάσταση και λειτουργία αιολικών πάρκων, τα θαλάσσια αθλήματα, ιστιοπλοΐα, yachting, τον τουρισμό κρουαζιέρας και σκαφών αναψυχής, τις θαλάσσιες μεταφορές (επιβατών και εμπορευμάτων).

Τέλος, προτείνεται η εκπόνηση Σχεδίων Ολοκληρωμένων Αστικών Παρεμβάσεων (ΣΟΑΠ) στους οικισμούς: Μυτιλήνη (ιδιαίτερα στις γειτονιές Κουλμπαραά και Αγ. Συμεών), Μύρινα (ιδιαίτερα στο ιστορικό κέντρο), Χίος (ιδιαίτερα στα Ταμπάκικα και τις παλιές συνοικίες), Βαθύ (ιδιαίτερα στο ιστορικό κέντρο), Αγ. Κήρυκος. Στόχοι των ΣΟΑΠ είναι, μεταξύ άλλων, οργάνωση των χρήσεων γης, η ανάπλαση του αξιολογού κτιριακού αποθέματος, η εξασφάλιση και διαμόρφωση κοινόχρηστων/ελεύθερων χώρων, ο καθορισμός αποδεκτών ορίων ανάπτυξης, η βελτίωση της τεχνικής και κοινωνικής υποδομής και της ποιότητας ζωής, καθώς και η πρόληψη και ελαχιστοποίηση των συνεπειών από φυσικές καταστροφές.

Τέλος, προτείνονται η εκπόνηση ειδικής μελέτης για την προστασία και ανάδειξη του Κάμπου Χίου ως περιοχή ειδικού ενδιαφέροντος, μοναδικής σημασίας, καθώς και προγράμματα ανάπλασης και αναβάθμισης των ελεύθερων και κοινόχρηστων χώρων για όλους τους οικισμούς της Χίου, ιδιαίτερα για τους παραδοσιακούς.